

МЕТОД БІОТЕКТОНІЧНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ СУЧАСНОГО ЖІНОЧОГО ОДЯГУ

Формоутворення в дизайні одягу стає все більш залежним від науково-технічного прогресу і в той же час, намагається наблизити споживача до оптимальних умов існування в системі «людина - середовище». Саме біонічні дослідження дають можливість наслідувати геніальний дизайн форм, створених природою. У наукових дослідженнях багатьох авторів дослідження процесу проектування одягу починається з етапу його конструктивного формоутворення.

Аналіз композиційних ознак форми виконується дуже поверхнево, а композиційні параметри форми беруться як первинні вихідні дані для подальших досліджень процесу технічного проектування одягу. Всі досліджені методи та етапи процесу проектування визначають та регламентують переважно технічний, інженерно-конструктивний аспект цього процесу, не враховуючи його художньо-творчу основу, процес образного мислення, спектр фантазій, уявлень. Це є суттєвим недоліком при досягненні естетичної якості сучасного жіночого одягу. Саме тому, використання методу біотектонічних перетворень в процесі проектування сучасного жіночого одягу є **актуальним** для вирішення проблеми в дизайнерському просторі.

Аналіз наукових досліджень з питань розвитку біодизайну показав, що вони були яскраво висвітлені в публікаціях вітчизняних дизайнерів: В.Даниленка, Т. Костенка; зарубіжних: Ф. Старк, А. Мендіні, Ф. Лакан, Н. Коутес. Художньо-ідеологічні засади цих видатних представників європейського дизайну – протест проти обмеження творчої свободи, вільного впровадження різних дизайнерських течій, а також розробки своєї концепції щодо створення сучасних, або майбутніх дизайнерських проектів.

Метою даного дослідження є аналіз різновидів й особливостей природних об'єктів (вивчення внутрішньої будови біоформ, їх системні зв'язки, динаміку розвитку, зміну форми під час зростання, забарвлення для гармонійного поєднання) та відображення їх у створенні сучасного жіночого одягу методом біотектонічних перетворень.

Аналіз біотектоніки природних об'єктів представляє собою науково-творчу діяльність, з подальшою трансформацією біоніки в промислові форми з реалізацією у конкретний виріб, та має декілька системних напрямків.

I напрям – це прагнення відобразити предмети, явища навколишнього середовища такими, якими вони є і дизайнер їх бачить, при цьому вирішуючи художню декоративність з дотепною імітацією даної рослини, тварини тощо.

II напрям – це прагнення передати саму сутність предмета, або явища, не дослівно, а творчо, переосмислено у художній образності, але при цьому природні форми, колір, фактура повинні бути трансформовані у промислові формоутворення і в матеріали відповідно ідейного задуму.

Специфічні особливості сучасного етапу освоєння форм живої природи полягають в тому, що використовуються не просто формальні сторони природи, а встановлюються глибокі зв'язки між законами розвитку природи та предметного світу. Використання природних об'єктів може народжувати ідеї розробки ліній силуету, ліній внутрішнього членування форми костюма, прийомів декоративної розробки внутрішньої об'ємно-просторової структури, оформлення доповнень до

одягу, дозволяє запропонувати проекти орнаментального оформлення тканини для костюмів, їх фактури, рисунка.

У результаті використання методу біотектонічних перетворень процесі проектування сучасного жіночого одягу обрано такі ознаки, як: тектонічна побудова, фактура та колорит першоджерел, що дає можливість отримати імпульс до нового розвитку, велике різноманіття нових цікавих форм та сучасний оригінальний модний жіночий одяг. У навколишньому світі існує безкінечне різноманіття видів об'єктів живої природи, а їх тектонічна структура може бути прототипом найнеймовірніших форм та сполучень. Так, метелики надзвичайно різноманітні не тільки за величиною, а й за формою тіла та пишністю і різноманітністю забарвлення.

Творча робота зі створення сучасного жіночого одягу на підставі обраного натхнення складається з наступних етапів: вичленення із цілісного образу предмета його властивостей; з'єднання властивостей, які виділені з цілісного образу предмета; посилення або ослаблення властивостей або якостей; перенесення цих властивостей або якостей на нові типи сучасного одягу. На основі проведених досліджень був спроектований сучасний жіночий одяг різного призначення: практичні і функціональні колекції одягу методом біотектонічних перетворень на основі біонічного аналізу побудови тіла метелика (рис.1,2).

Рис. 1,2. – Процес проектування сучасного жіночого одягу методом біотектонічних перетворень.

Отже, проведені дослідження виявили, що біонічні дослідження є невід'ємною частиною творчого процесу дизайну сучасного одягу та дали можливість визначення головних принципів, мети та етапів біоаналізу в процесі проектування сучасного жіночого одягу, структуризації складових елементів, морфологічного аналізу та синтезу художньо-композиційних ознак внутрішньої та зовнішньої побудови оригінальних форм, з принципово новими споживчими властивостями.

Список використаних джерел:

1. Михайленко В. Є. Основи біодизайну : навч.посіб. / В. Є. Михайленко, О. В. Кашенко. – К. : Каравела, 2011. – 224 с.
2. Козлова Т. В. Костюм и бионика : учеб. пособ. для вузов / Т. В. Козлова, Т. В. Белько. – М. : МГТУ им. А. Н. Косыгина, 2007. – 223 с.

Під керівництвом: доц. каф. ХТЛПід, А.В. Нікуліної